

[Bramsnæs.]

lig Tilsynsmyndighed, synes jeg heller ikke, at man kan lade ham gribe ind i saadanne Tilfælde.

Fremdeles skal jeg gøre nogle Bemærkninger om Likvidationshonoraret. Det er sikkert alle ærede Medlemmer af dette Ting bekendt, at der i de senere Tider har været rejst stærke Klager over, at Likvidationshonorarerne i fallerede Selskaber var alt for store, og jeg tror, det er fuldt berettiget, at saadan Kritik er rejst. Der er en Mand, som en Gang har sagt, at Sagførere havde det altid godt økonomisk, for i Opgangstider levede de af at stifte Aktieselskaber, og i Nedgangstider levede de af at likvidere dem. Jeg tror nu ikke, det er Sagførerne alene, der i saa Henseende lever godt, og navnlig tror jeg ikke, det gælder alle Sagførere, men jeg tror, der er en ikke særlig stor Kreds af Mennesker, som lever ganske godt dels af at stifte Aktieselskaber, dels af at likvidere dem, og som paa den Maade i Virkeligheden lever højt paa Ulykken; for jeg er næsten tilbøjelig til at tro, at de tjener mere, naar et Selskab gaar falit, end naar det skal stiftes. Jeg skal i denne Forbindelse erindre om en særlig Sag af denne Art, der i Fjor var fremme, nemlig Spørgsmaalet om Likvidationshonorarerne i Internationale Assurance Kompagni. Da Likvidationshonorarerne her blev offentliggjort, protesterede ikke alene Bankerne — hvad der i og for sig skal meget til —, men ogsaa Generalforsamlingen mod, at de var for store. Det blev den Gang oplyst — og jeg tror, det er rigtigt —, at der i alt var forlangt udbetalt 375 000 Kr. i Likvidationshonorarer, saaledes fordelt, at Højesteretssagfører Bache skulde have 100 000 Kr. plus 25 000 Kr. som Formand for Komiteen, Direktør Tannenberg 100 000 Kr., Direktør Østergaard 100 000 Kr. og Direktør Hassing Jørgensen 50 000 Kr. Det var altsaa disse Honorarer, der blev protesteret imod, og jeg tror ogsaa nok, man kan sige, det forekommer meget mærkeligt, at Folk kan tjene en Hundrede Tusind Kroner paa at være med til at likvidere et Selskab. Disse Honorarer blev altsaa anfægtet, til sidst gik Sagen til Retten, og, saa vidt jeg husker, nedsatte denne Honorarerne. Men dette og mange andre Tilfælde, som der har været rejst Kritik imod, viser, at der her er et Omraade, hvor der trænges til nogen Kontrol, og jeg mener derfor, at det burde indsættes i Aktiesel-

skabsloven, at ved Likvidation bør Likvidationshonorarerne godkendes af Handelsministeriet — ikke fastsættes, for de skal have Lov til selv at foreslaa Honorarerne, baade Likvidatorerne og de andre, men de skal godkendes —, saaledes at de paagældende ved, at nogen kommer til at se paa Honorarerne, og at de bliver sammenlignet med andre Likvidationshonorarer. Dette, at man ofte i Stilhed kan skrabe en rigtig god Bunke til sig fra et falleret Selskab, forekommer mig fuldkommen urimeligt. Jeg vil derfor henstille til det kommende Udvalg at overveje, om der ikke er Grund til at indsætte en Bestemmelse om, at Likvidationshonorarer i alle Tilfælde skal godkendes af Handelsministeriet.

Af enkelte Punkter har jeg kun tilbage at omtale Straffebestemmelserne. Jeg kan gøre det kort, idet jeg kan sige, at man overalt har sat Bødesummerne ned. Det skal nu være billigere at overtræde Loven. En vis Medlidenhed med Lovovertrædere har formentlig faaet dette Ministerium til at sige: Overtrædelser maa dog ikke koste saa meget; hvor der før har staaet 10 000, sætter man nu 8 000. Det skal være billigere under Ministeriet Madsen-Mygdal at overtræde Aktieselskabsloven, end det skal være under et Ministerium Stauning. Nogen Forskel skal der være, som kan mærkes.

Jeg skal dernæst gøre et Par Bemærkninger om et Spørgsmaal, der ikke direkte omhandles her, men som jeg kunde ønske inddraget under Overvejelserne paa Rigsdagen af Lov om Aktieselskaber. Vi ved jo, at Aktieselskaber som den særlige økonomiske Form, de er, har en Evne til at knytte økonomiske Forhold sammen, hvorved man kan skabe den store Kapital ved Indskud fra mange Sider, men ogsaa kan skabe en stor økonomisk Magt ved, at Aktieselskaber har meget nær Forbindelse med hinanden. Det er baade godt og ondt. Det er et farligt System, for det skaber Mulighed for, at nogle faa Mennesker gennem Aktieselskabsformen faar en Magt over det økonomiske Liv, som aldrig kunde opstaa, hvis det hele skulde foregaa under den personlige Ansvarligheds Form. Det kan rumme Farer ikke blot for Samfundet som Helhed, men ogsaa for Aktionærerne. Disse bør egentlig være sikre paa, at de Personer, der sidder i Bestyrelsen for deres Selskab, kun varetager dette Selskabs Interesser, men det har de i Virkeligheden slet ikke Garanti for.